

gva problemo. Krome li menciis, ke la solvo de la problemo dependas de multaj faktoroj, inter kiuj la lingvistikaj ne nepre estas la plej decidaj.

Ambaŭ ĵus prezentitaj konceptoj de interlingvistiko vidis en ĝi sciencon, kiu ĉefe okupiĝu pri leĝoj kaj normoj por *konstrui* la postulatan interlingvon. Alia membro de Academia pro Interlingua, la hungara historiisto **Dénes Szilágyi**, varbis ekde 1928 por pli larĝa koncepto de la fako inklude de sistema aŭ ĝenerala interlingvistiko, kiu devus ampleksi ankaŭ *historian kaj komparan studadon* de interlingvoj kaj tiel vekti atentemon eĉ de tiuj sciencistoj, kiuj opinias la celon starigi mondan helplingvon utopia. Li fondis *Officium Interlinguisticum Budapestiense* kaj kunordigis terminologian komisionon de sep fakaj aŭtoritatuloj: Giuseppe Peano, Otto Jespersen, Walter Borgius, Ernst Drenzen, Edward P. Foster, Giacomo Meazzini kaj Edgar de Wahl. La laborrezultojn publikigis Szilágyi la 15-an de marto 1931 sub la titolo *Versus Interlinguistica* (Survoje al interlingvistiko), kies unua parto nomiĝas *Principios de interlinguistica generale* (Principoj de ĝenerala interlingvistiko, pritraktanta 23 principojn) kaj la dua parto estas skizo de terminologia vortaro konsistanta el 69 vortartikoloj. Tie oni legas, ke la germana idisto Josef Weisbart proponis la serion „interlingvo – interlingvisto – interlingvistiko”. „Interlingvisto estas tiu, kiu okupiĝas pri speciala studado de interlingvoj el ĝenerala aŭ normiga vidpunktoj.” Post Meysmans, kiu proklamis aŭtonomion de normiga interlingvistiko (sen eksplicite nomi ĝin tia), la romanisto Albert Léon Guérard en 1922 nomis ĝin „aplikata” aŭ „konstrua” kaj Wiesław Jezierski en 1927 proponis terminon „normiga interlingvistiko”, ĉar jam pli frue la hungara lingvisto Fülöp Kaiblinger estis uzinta vorton „konstrua interlingvistiko” rilate al okupiĝo de glotologoj pri etnolingvoj (en sia libro „Alkotó nyelvtudomány” [krea lingvistiko], 1912, li postulis transiron de historia kaj psikologia koncepto de lingvistiko al la konstrua, aktiva aliro).

Szilágyi vidas interlingvistikon kiel sistemon de teorioj kaj teknikoj, servantaj al produktado de interlingvoj, sed li esence distingas interlingvistikon *normigan* disde interlingvistiko *ĝenerala* por historia kaj kompara studoj de interlingvoj. Tiu ĉi havas gravan taskon prijuĝi, ĉu la proponata interlingvo kapablas ricevi socian akcepton, ĉu ĝi sekvas la linion de ĝenerala evoluo de interlingvoj, ĉu ĝi harmonias kun la koncerna epoko kaj estas aktuala.

Alia grava rimarko estas dediĉita al la *interdisciplineco* de interlingvistiko (Szilágyi uzas terminon „limitrofio”). La interhoma komunikado dependas de multaj faktoroj, tial interlingvistiko ne povas ekzisti sen kunlaboro kun aliaj disciplinoj kiel ekzemple – krom lingvistiko mem – sociologio kaj psikologio. Interlingvoj havas krom tio apartajn specialajn trajtojn, kun elementoj sciencaj, religiaj, praktikaj, politikaj, ekonomiaj, eĉ patologiaj kaj aliaj, kiujn oni devas prikonsideri.

La tria baza punkto de „Versus interlinguistica” estas *terminologio*. Szilágyi konsciiĝis, ke la scienco bezonas unuecan fakan lingvon, por ke ne okazu miskomprenoj kaj paralelaj laboroj kun la samaj enhavoj sub diversaj nomoj. Li provis ellabori empirian terminologion surbaze de sia kolekto de faka materialo kaj konsultiĝo kun fakuloj. Bedaŭrinde, tiu ĉi grava punkto estas ĝis nun neglektata: kaj en la lingvokonstruado kaj en lingvopriskribado regas terminologia kaoso. Ekzemple, la enciklopedio de -Albani-Buonarroti el la jaro 1994 eĥavas nur 9 terminojn komunajn kun la „Schedio encyclopaedico” de Szilágyi (academia interlinguistica, artificiale lingua, auxiliare lingua, grammatica rationale/universale, interlingua, interlinguistica, naturalismo interlinguistico, pasigraphia, philosophica